

בש"פ 3266/14 - מעאדי אבו גויעד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 3266/14

לפני: כבוד השופט י' עמית

מעאדי אבו גויעד

נ ג ד

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע בתיק
מ"ת 6996-01-14 שניתנה ביום 10.4.2014 על ידי
כבוד השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה: י"ד באייר התשע"ד (14.5.2014)

בשם העורר: עו"ד אייל אביטל
בשם המשיבה: עו"ד נעימה חנאווי

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נ' אבו טהה) מיום 10.4.2014 במ"ת
6996-01-14, בגדרה בית משפט קמא הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. נגד העורר ושני נאשמים נוספים (להלן שלושתם: הנאשמים), המתגוררים בערערה שבנגב, הוגש ביום
5.1.2014 כתב אישום המייחס להם עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין,
התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ייצור נשק לפי סעיף 144(ב) לחוק, נשיאת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(ב) רישא
לחוק וחבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(3) לחוק.

2. על פי הנטען בכתב האישום, בין הנאשמים לבין הקטין נ.א. ובני משפחתו התגלע סכסוך כספי על רקע דרישתם

עמוד 1

של האחרונים כי הנאשמים ישלמו להם חוב בסך של כ-100,000 ₪, סכום שנטען כי נסחט על ידי הנאשמים מהקטין. עבור ליום 19.12.2013, קשר העורר קשר עם הנאשמים הנוספים להשליך חומר נפיץ לעבר ביתם של הקטין נ.א. ומשפחתו בכוונה לפגוע בהם. על פי עובדות כתב האישום, במסגרת הקשר בין השלושה, נסעו הנאשמים יחד עם חבר נוסף בשם נזיה אבו גויעד (להלן: נזיה) לחבר אחר, הקטין מ.א., על מנת שהאחרון יסביר להם כיצד להכין מטעני חבלה והיכן לרכוש חומרים המתאימים לכך. בנוסף, הצטיידו הנאשמים במטעני צינור ריקים, אותם החזיקו בביתו של העורר.

ביום 19.12.2013 בשעות הערב, נפגשו הנאשמים בביתו של העורר במטרה להוציא את תוכניתם אל הפועל. במקום נכח גם נזיה. זמן קצר לאחר המפגש, העורר וחבר אחר של הנאשמים, אחמד אלרלבן, נסעו לקטין מ.א. בצפון ונפגשו עימו. ביום 20.12.2013, בסביבות השעה 1:00 לפנות בוקר, עת היו העורר ואלרלבן בדרכם חזרה, התקשר העורר לנאשמים האחרים והעירם משנתם על מנת שיוציאו את תוכניתם אל הפועל. בשעה 2:00 לערך מילאו השלושה את מטעני הצינור בחומר הנפיץ ונשאו אותם מביתו של העורר לבית משפחת הקטין והניחו מטען צינור אחד או יותר ליד בלוני הגז על מנת להגדיל את עוצמת הפיצוץ. באותה עת היו השלושה רעולי פנים, כשעל ידיהם כפפות ולראשם כובעי גרב. בשעה 2:40 או בסמוך לכך, התפוצץ המטען שהניחו הנאשמים וגרם נזקים למבנה הבית. בני הבית שיסנו אותה עת לא נפגעו מהפיצוץ אך התעוררו בבהלה לשמע הפיצוץ העז.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד הנאשמים, הוגשה בקשה להורות על הארכת מעצרו עד תום ההליכים. העורר לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה וקיומה של עילת מעצר, בין השאר, נוכח האמור ב"חוות דעת מומחה ראשונית" של מעבדת חבלה דרום (להלן: חוות הדעת הראשונית), לפיה מבדיקה ראשונית של פיסות מתכת שנמצאו בזירת האירוע (להלן: המוצגים) עולה כי קרוב לוודאי שמדובר בשרידי מטען חבלה מאולתר שהתפוצץ. בהתאם, התמקד הדיון בשאלת חלופת המעצר. בשים לב לגילו הצעיר של העורר ועברו הנקי, הורה בית משפט קמא ביום 20.1.2014 על עריכת תסקיר שירות מבחן.

מספר ימים טרם הדיון בתסקיר שנקבע ליום 12.2.2014, התקבלה חוות דעת מומחה ממעבדת MS וחנ"מ במטא"ר לפיה לא נמצאה נוכחות חומר נפץ במוצגים (להלן: חוות דעת מז"פ). בדיון התייחס ב"כ המדינה לחוות הדעת וציין כי מדובר בחוות דעת חלקית וכי טרם נתקבלה חוות הדעת הסופית של המעבדות לחבלה במטא"ר.

ביום 25.2.2014 הוגשה חוות דעת מומחה סופית ממעבדת חבלה דרום (להלן: חוות הדעת הסופית). על פי האמור בחוות הדעת, מבדיקת המוצגים עולה כי מדובר בשרידים של לפחות מטען חבלה מאולתר אחד שהתפוצץ. ממצא זה נתמך בניתוח התמונות שצולמו על ידי החבלן (מוצג 3) המעלה ש"נראה כי בסמוך לחלון הבית התפוצץ מטען חבלה מאולתר, סימני הקריעה והחדירה, סימני הפיח והטבעה הנראים על מסגרת החלון יתכן שמקורם ככל הנראה במטען החבלה המוזכר לעיל". עוד נאמר בחוות הדעת כי לפי האפקטים הנראים על שרידי פיסות המתכת, תערובת פירוטכנית או תערובת נפץ שימשה ככל הנראה כחומר עיקרי במטענים. עם זאת, הוזכר כי בבדיקת החומר הגרגירי ופיסות המתכת לא נמצא חומר נפץ, כעולה מחוות דעת מז"פ.

4. בהחלטתו מיום 10.4.2014 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. נקבע כי לא חל כרסום של ממש בדבר עוצמת הראיות לכאורה והלכה למעשה ממצאי חוות הדעת הראשונה נותרו בעינם. בית המשפט ציין בהחלטתו את התרשמות שירות המבחן מקיומה של רמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, בין השאר נוכח נטייתו של העורר לטשטש את הדפוסים הבעייתיים באישיותו, נוכח חומרת מעשיו ונוכח המתחים הקיימים בין הנאשמים

למשפחת הקטין נ.א., ובניגוד לגילו הצעיר ולהיעדר העבר הפלילי. אשר לחלופת מעצר בדמות מעצר בית בעיר ערד, שירות המבחן התרשם כי הערבות המוצעות אינן מעורבות בנסיבות מעצרו של העורר, וכי קיים קושי לראות בהן דמויות שמכותיות היכולות להציב גבולות להתנהגותו של המשיב. לאור זאת, בית משפט קמא לא שוכנע כי יש בחלופות המוצעות בכדי לאיין או לצמצם את רמת המסוכנות הנשקפת מהעורר, בשים לב לחזקת המסוכנות הסטטוטורית נוכח העבירה, אופי המעשים ונסיבות ביצוען, וכן הסכסוך החמולתי בין העורר למשפחת הקטין נ.א., הורה בית המשפט על מעצר העורר עד תום ההליכים.

5. על כך נסב הערר שבפניי.

העורר מיקד טענותיו בכרסום שחל לשיטתו בעוצמת הראיות לכאורה נוכח ממצאי חוות דעת מז"פ והקביעה כי לא נמצא חומר נפץ במוצגים ובחומר שנמסר למעבדה. העורר חולק על הטענה לפיה הנאשמים הניחו את המטען ליד בלוני הגז על מנת להגדיל את עוצמת הפיצוץ וכן על עצם ההגדרה של "מטען חבלה" באירוע הנ"ל, נוכח גודלו הקטן של "המטען" לכאורה. לאור זאת, נטען כי יש לשחרר את העורר לחלופת המעצר שהוצעה, ובפרט כאשר שירות המבחן לא ציין כי נשקפת מהעורר רמת מסוכנות גבוהה או בינונית, אלא ציין כי נשקפת מהעורר מסוכנות מבלי לציין מהי רמתה. בהקשר זה, נטען כי העורר הוא צעיר בן 21 חסר עבר פלילי, וזה לו מעצרו הראשון.

6. אקדים ואומר כי ביני לביני הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של נעים אבו ג'אמע, נאשם 2 בפרשה, עד תום ההליכים. על החלטה זו הוגש לבית משפט זה ערר אשר נידון בפני. בהחלטתי מיום 24.2.2014, דחיתי את הערר ובהתייחס לחוות דעת מז"פ ציינתי כי:

"ככל שהעורר סבור כי בעקבות חוות הדעת יש באפשרותו לקעקע או לכרסם בעצמת הראיות לכאורה לגבי סוג המטען ומקום הנחתו (שלא ליד בלוני הגז כטענתו), הרי שהמסגרת הנכונה לכך היא בבקשה לעיון חוזר, ומבלי שאביע דעה לגבי נפקות הדברים" (בש"פ 1266/14 אבו ג'אמע נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (24.2.2014)).

7. דומני כי חוות הדעת הסופית אינה תומכת בטיעונו של העורר. מסקנתו של המומחה היא כי "מבדיקת מוצגים מס' 1, 2 ו-4 לעיל עולה כי הינם שרידים של לפחות מטען חבלה מאולתר אחד, שהתפוצץ" (ההדגשה הוספה - י"ע), כאשר בהמשך, הוא קובע כי ייתכן כי שלושת הפריטים שנמצאו הינם "שלושה מטעני חבלה מאולתרים". בהקשר זה אציין, כי אחד המעורבים צילם את שלושת המטענים בטלפון הסלולרי שלו, הצילום נמצא על ידי המשטרה, ועורך חוות הדעת השווה את השרידים לצילום.

8. עם זאת, מחוות הדעת עולה כי המדובר בשלושה מטענים בצורת תבריגים באורך של 5-6 ס"מ כל אחד, אשר כחומר עיקרי שימשה תערובת פירוטכנית ולא חומר נפץ. עוד עולה מחומר הראיות, כפי שנטען על ידי ב"כ העורר, כי המטענים הקטנים הנ"ל לא הונחו סמוך לחלון ליד בלון הגז - כנטען בכתב האישום - אלא הושלכו לכיוון הבית. מבלי להקל חלילה ראש בהשלכת מטענים לצרכי הפחדה, ראוי לציין כי מהתמונות שצורפו לחוות הדעת, עולה כי בקושי נגרם נזק לסורגי החלון לידו התפוצצו המטענים, וקשה לייחס בשלב זה לעורר כוונה להניח מטען ליד בלון הגז, שנמצא דרך מקרה ליד המקום אליו הושלכו המטענים (אם כי מי שזורק מטען, ולו מטען פירוטכני-קטן, צריך לקחת בחשבון גם

אפשרות מעין זו).

כאמור לעיל, הרקע למעשה המיוחס לעורר, הוא דרישה של אביו של המתלונן כי יחזירו לו סכום של כ-100,000 ₪, שלטענתו נסחט מבנו-המתלונן, בנסיבות שאינן ברורות. כפי שנמסר בדיון, האב פנה לנכבדים על מנת שאלו יורו למבקשים להחזיר את הכסף, אך הנאשמים נקטו בדרך הנפסדת המתוארת בכתב האישום, ככל הנראה על מנת להרתיע את האב מלדרוש את הכסף.

העורר הוא צעיר חסר עבר פלילי, שעד להסתבכותו באירוע עבד למחייתו וניהל אורח חיים נורמטיבי, למרות נסיבות חייו הקשות, כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן. למעשה, וכפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, העורר הוא בן יחיד לאמו ואח למספר אחיות אותן פרנס בעבודתו. אין לו משפחה העומדת מאחוריו (אביו ניתק קשר עמו ועם אמו), כך שספק אם המונח "סכסוך חמולות" מתאים כדי לתאר לגבי העורר את הרקע למעשה ואת המצב הנוכחי.

9. בנסיבות אלה, אני סבור כי ראוי לבחון שוב אפשרות של חלופת מעצר, אך שלא בדרום הארץ. העורר הצהיר כי יש באפשרותו למצוא חלופה כאמור, ואני מורה לשירות המבחן לחזור ולבחון את חלופת המעצר שתוצע על ידי העורר ועם הגשת תסקיר נוסף בעניינו, יבחן בית משפט קמא את החלופה המוצעת. מובן כי בכל חלופת מעצר, ייקבע במפורש כי נאסר על העורר ליצור קשר במישרין או בעקיפין עם המתלונן או מי מבני משפחתו.

אשר על כן, ובכפוף לאמור בסעיף 9 לעיל, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ד באייר התשע"ד (14.5.2014).